VUI.. CƯỜI..

Đồng hồ cẩn thận

Chồng đi chơi khuya về, vợ thức giấc hỏi :

— Sao cận về khuya thế ?

— Khuya gì mà khuya. Mới một giờ.

Bỗng chiếc đồng hồ treo như có ý mách vợ, thong thả đồng đạc buông bốn tiếng.

Chồng cười nhạt, nói :

— Cẩn thận lắm. Đánh một tiếng người ta đã nghe thấy rồi, lắm gì mà gỗ đi, . . gỗ lại những bốn lần.

Tội chỉ mất thì giờ

Một ông đi xe lên tỉnh hầu nghị-viên, đi đến nửa đường thì gặp xe một người quen, liền hỏi :

— Ông lên tỉnh làm gì vậy ?

— Tôi đi hầu nghị-viên đây.

Rồi hai người sống xe đôi nói truyện. Xe đi qua sớm Bình-khang ở dưới tỉnh, thì một ông thổi nhiên hỏi ông kia rằng :

— Tôi hỏi khi vô phép, kỳ này ông hầu cho ai ?

— Chẳng dấu gì ông, tôi hầu cho cả Đặc.

— Ông hầu cho cả Đặc, còn tôi, tôi hầu cho Hàn Mai.

Kỳ này chỉ có cả Đặc và Hàn-Mai ra ứng cử thôi.

Tôi bỏ một vé, ông bỏ một vé, hóa nhau. Tội chi mất thì giờ vô ích. Chi hằng ta ghé vào đây thăm chị em...

Ông kia cũng tán thành ngay.

Trả lời tài tình

Một anh nghiện thường lại nhà một người anh em cũng nghiện để làm bạn « máy khói ». Một hôm lại, bạn đi vắng, song cũng cứ quen như mọi lần, ngả lưng vào bàn đèn.

Vợ bạn ngồi ru con ở nhà trong, sực nhớ chồng mình còn cái lọ chưa ngo, lại thấy khách mới ngồi vào đã mệt mục ra tay cạo sái, tiếc rẻ liền ngẩm lên hai câu :

Bao lâng ai tìm hồi ai đó !
Thế bài mình sơn hết sạch rồi !

Khách ở ngoài nghe câu hai, hiểu ý, song không nói gì, cứ mặt mực cạo, lại có phần dữ mội hơn trước. Như thế một hồi, rồi thở giai thật mạnh một cái như có ý để trong nhà nghe rõ, đặt tẩu xuống mà ngâm :

Đã trang xe cái để đàng,
Nhọc mình mà chẳng nên càng trọng gì !

Một lối rao hàng rất lạ

Hai người lại ở quán ăn tây, đi đường nhờ lựng vào nhau. Một người mắng người kia mất mũ. Người kia cự lại. Thế nên to tiếng, rồi đu-đả giằng co nhau...

Người đi đường cũng dừng lại xem. Một người như khéo hơn, tìm lấy áo sơ-mi người kia mà vỗ, mà kéo.

Những người đứng xem bắt bình, vào can. Vừa gỡ được hai người ra, thì họ gọi lên một miếng vải trên có viết mấy chữ :

1 Các ông nên lại hiệu X... mua áo so-mi. Rất bền, xâu-xé thế nào cũng không rách.

Cốt nhất trí nhận xét

Một ông giáo giấy vẽ khoa thủ-y, bữa cỏ đương mổ một con bò và giảng nghĩa cho học trò.

Ông nói : các anh học về khoa này, phải cốt có trí can-đảm và trí nhận xét. Nói vậy ông liền chấm một ngón tay vào rãi bò, rồi cho vào miệng mút, thản nhiên như không, như muốn bảo học trò thế mới là can-đảm.

Học trò trước còn rụt rè, sau cũng chấm ngón tay vào rãi bò mà mút, can đảm lắm.

Xong đâu đấy, ông giáo mới từ tốn :

— Các anh can-đảm thì có can-đảm, nhưng thiếu trí nhận xét.

Các anh không nhận ra rằng lúc nay tôi chấm tay vào rãi bò thì chấm bằng ngón tay *trỏ*, mà đến khi mút, thì mút ngón tay *giữa*.

Không phải tôi

Mồ cô tính vui hay kể truyện khôi hài ; nhưng nhiều khi kể sai nên thành ra vô vị ít người cười.

Một hôm có người láng giềng làm thợ cạo đến cười Mồ, để Mồ một câu :

— Đố bác đoán được câu nầy : « Không phải là anh tôi, không phải là em tôi, cũng không phải là chị tôi, mà lại là con thầy đề tôi » Thế là ai ?

Mồ gãi đầu gãi tai xin chịu, bảo giảng cho :

— Có khó gì « Không phải là anh tôi, không phải là em tôi, cũng không phải là chị tôi. Mà lại là con thầy đề tôi » Thế là tôi chứ gì.

Mồ ngẫm người ra, phục lắm.

Chiều đến gặp mấy người anh em, vội đem câu ấy ra đố

— Đố bác « Không phải là anh tôi không phải là em tôi, cũng không phải là chị tôi mà lại là con của bố tôi » LÀ ai đó ?

Bạn nghĩ hồi lâu, rồi trả lời :

— Thế là bác cuối cùng là nữa.

— Không phải nhỏ, để là bác thợ cạo ở bên cạnh nhà tôi.

Xe là gì

Ông X. xem quyển Việt-Nam Tự-điển của Hàn-Lâm vào chữ *xa mới* soạn. Đến chữ xe ông X đọc ; « xe là một thứ tự đẩy lấy cho chạy, vận máy cho chạy, bắt bò, ngựa, người kéo cho chạy. »

— Giết, còn thiếu người nằm nghiêng tự kéo lấy cho chạy.

Ông X đàn lăng bỏ.

Gia-tình rắc rối

Xã Mậ có hai cô con gái, 2 chị lấy Nhiên-Đỗ, 2 em lấy con Nhiên-Đỗ. Nhiều Đỗ có người con gái riêng sau gả cho Xã Mậ, để được đưa con.

Thành thử người chị lấy Nhiên-Đỗ ; bà mẹ vợ bà mình, (Xã-Mậ) là mẹ chồng của em mình, lại là con gái của con gái mình. Rắc rối thật.

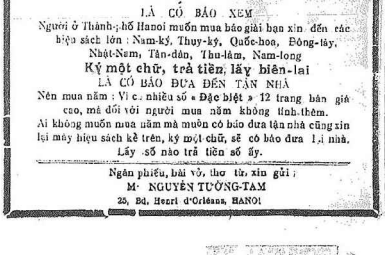

Nhà giáo quen tay

Hai quan Kiểm-học chào nhau !..

KÝ MỘT CHỮ

LÀ CÓ BÁO XEM

Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giải bạn xin đến các hiệu sách lớn : Nam-ký, Thuy-ký, Quốc-hoa, Đông-lây, Nhật-Nam, Tân-dân, Thu-lâm, Nam-long

Ký một chữ, trả tiền, lấy biên-lai

LÀ CÓ BÁO ĐƯA ĐẾN TẬN NHÀ

Nên mua năm : Vì có nhiều số « Đặc biệt » 12 trang bán giá cao, mà đổi với người mua năm không tính thêm.

Ai không muốn mua năm mà muốn có báo đưa tận nhà cũng xin lại mấy hiệu sách kể trên, ký một chữ, sẽ có báo đưa tại nhà.

Lấy số báo trên tiền số ấy.

Ngân phiếu, bài vở, thư từ xin gửi :

M. NGUYỄN TƯỜNG-TAM

25, Bd. Henri d'Orléans, HANOI

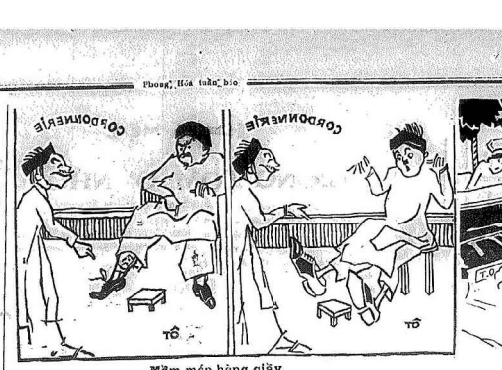

Mỡm mép hàng giầy

- Giầy gì mà bỏ như giầy dân bà tầu thế nầy ?
- Không sao, ông cứ chịu khó đi dầm ba bữa nó *giãn* ra thì vừa sinh, ông ạ.

Giầy khôn

— Lần sau cô đi nên cẩn thận!

Chuyện ngắn

KONG-KO ĐAI-JIN

THAN KHANH GIÁC

Chiếc thuyền nan còn cách bến Phố Ễn độ mười thước thì bỗng lọt vào tai chúng tôi câu hát :

« *Sông Thao nước đục, người đen,*
« *Ai lên phố Ễn thì quên đường về* »

Giọng hát veo von, anh lảnh, theo sau chuỗi cười ròn như tiếng nhạc ngựa... Ai như có ý muốn bắn cợt khách đa tình... Chúng tôi nhìn vào bờ. Kia trên bức đá, một người thiếu phụ, hai tay kéo ống quần lênh tha đương đứng rửa chân, mặt cúi xuống nhìn gợn nước.

Đô-bộ-tiết-lang, ông bạn tôi, người Nhật, tuy tuổi gần sáu mươi, đầu tóc đã bạc, song người còn tráng kiện, mà tính hay đùa hơn. Ông mỉm cười bảo tôi :

— Geisha ? (1).

— Non ! Phố Ễn ao nyonin... Adasagaia ! (2)

Rồi tôi chắp ít tiếng Pháp, ít tiếng Nhật, ít tiếng An-nam, — thứ tiếng riêng tôi thường dùng trong khi trò truyện với Đô-Bộ, — để giảng cho ông bạn già rõ cái nghĩa lẳng lơ của câu hát ghẹo.

Thuyền chúng tôi đậu bến. Tôi nói :

— Thưa cô, ông bạn tôi và tôi, vì ham đi mua sơn mà quên đường về, chứ không phải vì sông Thao nước đục người đen. Bây giờ, trời đã gần tối, con đường về còn xa lắc xa lơ hàng bốn, năm chục cây số. Vậy cô làm ơn mách giúm chúng tôi một nơi nhà trọ.

Giọng tôi nói rất nghiêm trang, rất thành thực, khiến cái nụ cười ở cặp môi cô Phố Ễn bỗng rơi đâu mất. Cô ngửng đầu nhìn chúng tôi, rồi lẽ phép cất tiếng oanh đáp lại :

— Thưa hai ông, ở đây không có cao-cấu như các nơi thành-thị, nhưng nếu hai ông chẳng quản lời quê mùa cục kịch thì xin mời hai ông tới nhà anh em nghỉ tạm một tối. Anh em mở hiệu thợ bạc gần đây.

Chúng tôi đưa mắt hỏi ý kiến nhau. Đô Bộ gật đầu :

— Được, đi về !

Tôi đáp lời :

— Ông bạn tôi nói xin cô đưa chúng tôi về nhà anh cô nghỉ trọ.

Năm phút sau, cô « Phố Ễn » đưa chúng tôi tới một cái nhà ngói thấp. Nhà có hai gian, một gian bày bàn tạp hóa, một gian vừa là hàng kim - hoàn vừa là hiệu chữa đồng-hồ, ở giữa có lối đi vào trong buồng, buồng, nghĩa là lọng chống chiếc giường lịch tre kê áp hai vách trát bùn, phủ lần vỏ nhật.

Bác phó bạc ở nhà người bước lên, cúi đầu chào chúng tôi, rồi gọi em gái đi giết gà làm cơm.

Bác phó sẽ cặp mắt một mí hơi sếch khiến tôi không giám tin bác là con người lương thiện. Song thấy bác tiếp đãi chúng tôi có vẻ ân cần, nào gọi lấy nước rửa mặt, rửa chân, nào lui hỏi để tìm gốc để chúng tôi thay giầy, thanh thuế chỉ ba phút sau là lòng ngờ vực của đã biến hẳn ở trong trí nghĩ của tôi. Bác cười nói truyện trò ngbe thành thọa lắm, nhất là bác sẵn sóc hỏi thăm về số sơn chúng tôi đã mua được là bao nhiêu, giá cả cao hay hạ. Đô bộ xuất từ sáng trong khắp làng Tuù-khối (bên kia sông) người đã một nhoài, hai bàn chân sưng phồng lên, tôi chỉ mong mau có cơm ăn rồi đi ngủ, nên trả lời qua quít cho xong truyện.

Cô ông bạn tôi, tuy người cũng mệt, nhưng vẫn không quên cái mục đích cuộc du-lịch, nên hết sức khoan khoái. Ông nói :

— Tất cả hơn 700 lượng

Anh cô Phố Ễn nghe ông Đô-Bộ nói mua hơn 700 lượng thì trợn mắt lên nhìn chúng tôi trông càng xếch thêm, càng có vẻ dữ tợn :

— Giời ơi ! hơn 700 lượng ! đã đến lính sáu ngàn bạc đấy nhỉ !

— Phải, linh vẫn nghìn, bắc đoán đồng. Nhưng chúng tôi còn mua nhiều.

— Vậy các ông còn tiền à ? Còn nhiều tiền à ? Tôi tìm người đem sơn tiếu bán nhé.

— Mai hãy hay.

— Debout ! Abunai ! (1)

Mấy tiếng gọi, nghe như trong giấc chiêm bao. Khuỷu tay ai thích mạnh vào sườn tôi.

— Vite ! debout ! Abunai ! (2)

Tôi choàng tỉnh giấc, ngồi nhổm dậy hỏi :

— Cái gì thế ?

Sột soạt trên giường lịch tre, ông Đô-Bố vận bộ quần áo nâu mầu nâu, ngoài khoác chiếc áo tơi sắc sâm, (vì trời rét, chúng tôi để cả quần áo, ngủ cho ấm) tựa lưng vào vách, ngồi chồng gối, gò thân giọng hai mông như các người Nhật ngồi qui trên đệm trong khi tiếp khách vậy. Ông thấy tôi đã tỉnh, lên giọng tay trỏ ra cửa, nói thầm :

— Legarder ! (1)

Nhìn ra phía ngoài thì một cái bàn tay lo, đen, dương từ từ mở cánh cửa, rồi thò vào cái đầu đội mũ cát-kết, cục kịch mắt,... rồi cả người rón rén bước qua ngưỡng cửa. Một người cao lớn, lực lưỡng, dữ tợn. Tôi rùng mình, rợn tóc gáy... Người ấy giơ tay, vẫy một cái : thì một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy người mặc toàn một loại quần áo nâu lần lượt theo sau bước vào... Tôi thấy chân tay tôi run lẩy bẩy, trông ngực đánh thình thình... Quay lại nhìn Đô-Bộ để đánh hỏi ý kiến, thì ông không phải là ông bạn già thường nhật nữa, mà rõ ra một vị Samurai (2) quắc quắc sắp xuất trận : mắt ông không chớp, chăm chăm nhìn tên « cát-kết », tay trái chống cạnh sườn, tay phải, quần chiếc « mũi sca », cầm con giao con gió lên trước ngực, trong có vẻ mãnh liệt uy phong ! Ngẩm nhìn anh-hùng, tôi bớt run nhưng bất trước ngồi qui gối liền ngay bên cạnh. Chúng không muốn cho bọn kia hiểu, nên ông chỉ cũng tiếng Pháp và tiếng Nhật mà không nói tới một tiếng An-nam nữa :

— Đây chiếu nầy ngầm diệu - mạo và cách cử chỉ tên chủ nhà, tôi ngờ lắm... Quả thực nó đang kế nhân đưa ta vào cạm, rồi hãy giở giết bọn cướp nầy đến bọc lột, hai ta.

— Chẳng dấu là cướp !

— Còn là gì nữa ? Anh nên tìm lấy một thứ khí giới... Nhìn quanh mình xem :

Trong khi nói, ông vẫn chú mục nhìn thẳng vào người « cát-kết » Tôi liếc mắt quanh bốn phía, thấy bên cạnh chỗ ngồi mấy chục chai rượu tự bầy trên giá, liền vớ lấy hai chai.

— Được đấy !.. Đến nước này thì phải định. Phần bại có lẽ cầm chắc, nhưng cũng đành. Người Nhật không bao giờ chịu hàng. Thà chết còn hơn. Bọn nó muốn cống kích ta, tất phải trèo lên giường. Chắc thế nào lên tới giường, thằng đội cát kết kia cũng tự nhận việc ấy. Và chỉ có một nó là dáng ngại. Vậy hễ nó bước chân lên giường, thời tôi xin cầm hai chai rượu đập thực mạnh vào trán nó, cho rượu tóe ra, nó không trông thấy gì nữa. Lúc đó chỉ một nhát giao con nầy vào lim là nó đi đời. Tôi được nó, là tả toàn thắng. Anh nhớ chưa ?

— Vâng, đập chai rượu vào trán nó. Còn bên địch ?

Tướng bọn nó thấy ông bạn giữ tôi nói một tràng dài, cứng lưỡi tai nghe, rồi hỏi :

— Ông ấy nói gì thế ? thưa ông ?.. Ông ấy nói tiếng Nhật đấy à ?... Sao khuya rồi mà chưa đi nghỉ ?

— Ông ấy nói điều khuya sao các bác vào đây đông thế ? Ông ấy ngờ các bác là cướp đấy.

Tên cát-kết, cười ngặt cười nghẹo :

— Giời ơi ! ở đây làm gì có cướp. Chúng tôi đi xem hát về đây mà :

Thực ra, lúc ấy ở ngoài đường có tiếng người xôn xao, tiếng guốc lộp cộp. Có lẽ bọn không phải là bọn cướp chăng ?

— Sao đi xem hát về lại kéo vào cả đây ?

— Chúng tôi là thợ bạn, ăn cơm trọ ở đây.

Ông Nuài vội gạt.

— Cho nghe chúng nó, Chúng nó nói láo để công-kích ta một cách bất ngờ đấy. Nga-pháng ơi.

Đứt lời, ông lấm bấm cầu nguyện đức KONG-KO ĐAI-JIN, y như các buổi sáng sớm, trước khi lâm việc, ông ở trước bàn thờ đứng ĐẠI JIN Nhật bản. Cầu xong ông bảo tôi :

— Ta cứ vững tâm tin cậy KONG-KO ĐAI-JIN, thì chẳng sợ gì hết chính đức KONG-KO ĐAI-JIN đã bảo cho tôi biết mà thức giấc...

Một tên trong bọn cướp mỉm cười hỏi tôi :

— Ông ấy nói gì mất thế ?

Đô-bộ-tiết-lang trừng mắt, lớn tiếng :

— Anh bảo chúng nó không được bén mảng tới gần giường. Nếu không tuân lệnh sẽ mất mạng như chơi.

Câu nói, khiến tôi cũng không thể nhịn cười, tuy người tôi vẫn run như cầy sấy, vì trí nhớ tôi lại ôn tôi câu truyện Tam-quốc, Chính đông, các ông tướng mặt đỏ, mặt xanh, trước khi đánh nhau thường đương oai cho bên địch khiếp sợ. Song tôi cũng giằng cho bọn cướp nghe, và tôi lại khử đại lên thêm rằng, vì nghệ người Nhật tính tường lắm, một người dịch ba, bốn chục người là thường... Tên « cát - kết » nghe tôi khoe lái cán của bạn thì cười rũ, cười rượi, rồi quay lại nói truyện với bạn đồng nghiệp bằng một thứ tiếng gì, tôi chẳng hiểu một chữ. Tôi đó tôi không con ngờ chi nữa. Chính thực bọn cướp rồi ; chúng nó nói lòng với nhau. Sự cuồng quít, nên tôi lại khử đại một lần thứ hai :

— Các bác phải biết, — tôi cười nói làm ra bộ bạo dạn — các bác phải biết chúng tôi đi mua sơn không có mang tiền đi đâu... Khi thành giả rồi,... chẳng mới mang tiền đến giả. Đây này ! các bạo co muốn xem không, trong bị tôi chỉ có vài chục bạc.

Đô-Bộ gật đầu, cự tôi.

— Chât ! anh bảng à ?

— Thôi, cho chúng nó quách !

— Chúng nó có xin đâu ?.. Anh làm thế, chúng nó rớ tay hay giờ đây nầy, vì chúng nó biết mình yếu thế.

Song chúng nó giơng dáng vẫn không thấy rớ tay. Kế nhất thuốc lào, kế thấp đèn hoa kỳ, truyện trò vui vẻ như thường.

Nửa giờ sau, bọn cướp đóng cửa, cài đong rất là kỹ lưỡng, rồi cùng kéo xuống cả nhà giưới. Con chúng tôi thì vẫn ngồi trựa lưng vào vách giữ thế thủ.

Bốn bề im lặng, chỉ thỉnh thoảng dáng xa tiếng chó sủa sao.

Thực, từ thuở bé không bao giờ tôi lại lo sợ bằng tối hôm ấy. Thức xuất từ gần một giờ cho đến sáng, trời đông rét ngấm tận xương, mà không giám chợp mắt một phút, chỉ sợ địch-quân bất thình lình ở nhà trong sổ ra cống kích...

Gà các xóm thi nhau gáy sáng. Tôi ngẩt mình : Có lẽ thoát nạn...

Anh mặt trời lọt qua khe cửa. Chúng tôi thở mạnh, mừng hơn bọn tu thoát ngục...

Ở nhà giưới cho sạo tiếng người, lạch cạch bát đĩa... Rồi một lát sau, cô Phố Ễn bưng qua hưng lên mỗi mâm chào gà đương nghỉ-ngơi khỏi, mỗi thứ lim cười :

— Mời hai ông sơi chào, rồi ra gà, chẳng nhỡ tầu.

Đứng dậy vươn vai, tôi hỏi :

— Bọn chúng nó thu-thoát tối chứ ?

— Bọn nào ?

— Bọn cướp lấm dùa vào đây tối hôm qua. Cô vẫn không biết à ?

— Cô Phố-Ễn cười rũ rượi :

— Bọn cướp tối hôm qua ư ? Em trói cả ở nhà giưới, các ông xuống mà xem.

Theo cô đưa tối, chúng tôi lom khom bước vào một cái nhà gianh lụp-xụp, thì kin ngỗn ngang trên hai chiếc phản, làm của người nằm co quắp bên hai cái khay đèn thuốc phiện...

Cô Phố-Ễn hỏi bạn, vừa cười vừa bảo chúng tôi :

— Đó, các ông coi, bọn cướp đây !

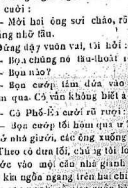

1. Đứng dậy, nguy !
2. Mau đứng dậy ! (tiếng Pháp). Nguy (tiếng Nhật).

1. Regardez — trông kia
2) Samurai.

1. Con gái ? (nghĩa gái)
2. Không (tiếng Pháp) con gái Phố Ễn đẹp nhỉ ! tiếng Nhật !

Một tờ bìa PHONG HÓA... xuất một tuần-lễ mới.